

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากออกประกาศ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

๒๕๕๖

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“สาขาวิชา” หมายความว่า สาขาวิชาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา” หมายความว่า คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

“ระดับบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง และระดับปริญญาเอก

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจระเบียบ ออกประกาศ และคำสั่งโดย ความเห็นชอบของสภาวิชาการหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณี เพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ กรณีที่มีปัญหาในทางปฏิบัติตามข้อบังคับนี้หรือต้องวินิจฉัยตีความข้อบังคับนี้ ให้สภาวิชาการ เป็นผู้ วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๒

การจัดการศึกษา

ข้อ ๖ ระบบการศึกษา

(๑) มหาวิทยาลัยจัดระบบการศึกษาเป็นระบบทวิภาค โดยแบ่งปีการศึกษาออกเป็นสองภาคการศึกษา ปกติ ซึ่งมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ คือ ภาคต้นและภาคปลาย และอาจจัดภาคพิเศษ ซึ่งมีระยะเวลา เรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ ต่อจากภาคปลายอีกหนึ่งภาคก็ได้

ในกรณีที่หลักสูตรใดมีเหตุผลอันสมควร สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ภาคการศึกษาของหลักสูตรนั้น แตกต่างจากที่กำหนดในวรรคหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในระเบียบของมหาวิทยาลัย

(๒) มหาวิทยาลัยใช้ระบบการศึกษาทางไกลที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ภายใต้การให้คำแนะนำปรึกษาอย่างเป็นระบบ การถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ทางวิชาการผ่านสื่อการ สอนทางไกลและสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์เป็นชุดวิชาที่มีลักษณะบูรณาการมีค่า รายวิชาละ ๓ หน่วยกิต หรือชุดวิชาละ ๖ หน่วยกิต ยกเว้น ชุดวิชาวิทยานิพนธ์ และชุดวิชา คุศนิพนธ์

(๓) มหาวิทยาลัยจัดระบบและวิธีการศึกษา การให้ความรู้ และการให้คำแนะนำปรึกษา ด้วยวิธีการนัดหมายระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาตามแต่ละช่วงเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในหลักสูตร

(๔) มหาวิทยาลัยจัดให้มีแหล่งบริการการศึกษาในส่วนกลาง ณ สำนักบรรณสารสนเทศ และส่วนภูมิภาค ณ ศูนย์วิทย์พัฒนา ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ และศูนย์วิทยบริการการศึกษ่อื่น ๆ ทั่วประเทศ

(๕) มหาวิทยาลัยจัดให้มีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านภาษาอังกฤษตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๓

หลักสูตร

ข้อ ๗ โครงสร้างหลักสูตร

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นการศึกษาหลังหลักสูตรระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ศึกษาพัฒนาความรู้ความสามารถเชิงวิชาการและวิชาชีพ โดยเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง ตลอดหลักสูตรมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิตหรืออบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) หลักสูตรปริญญาโท

หลักสูตรปริญญาโท ตลอดหลักสูตรมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ แผน คือ

(ก) แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย มีการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาตาม

แผน ก มี ๒ แบบ คือ แบบ ก ๑ และ แบบ ก ๒

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์มีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาหรือชุดวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น โดยไม่นับหน่วยกิตแต่ต้องผ่านเกณฑ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด รวมทั้งต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

แบบ ก ๒ ศึกษาชุดวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการ

ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) รวมทั้งต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรืออบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

(ข) แผน ข ศึกษาชุดวิชาไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและหรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น และผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้ รวมทั้งต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

บางหลักสูตรอาจกำหนดให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นการศึกษาหลังหลักสูตรระดับปริญญาโท มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ศึกษาพัฒนาความรู้ความสามารถเชิงวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและ นักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง ตลอดหลักสูตรมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรืออบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดด้วย

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก

หลักสูตรปริญญาเอก เป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง แบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ แบบ คือ

(ก) แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาหรือชุดวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น โดยไม่นับหน่วยกิตแต่ต้องผ่านเกณฑ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด มีผลสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย ๒ เรื่อง โดย

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน และต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิตตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย มีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้เข้าศึกษาต้องศึกษาชุดวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีผลสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำดุษฎีนิพนธ์ ทั้งนี้ ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด โดย

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษาชุดวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษาชุดวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพในระดับเดียวกัน รวมทั้งต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิตตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๘ ประเภทของหลักสูตร

(๑) “หลักสูตรปกติ” หมายความว่า หลักสูตรที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอนหรือมีบางชุดวิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษ หรืออาจใช้ภาษาอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสมหรือความจำเป็น

(๒) “หลักสูตรนานาชาติ” หมายความว่า หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีความเป็นสากล และเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน

หมวด ๔

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๙ “ระยะเวลาการศึกษา” หมายความว่า ระยะเวลาการศึกษาทั้งหมดที่ใช้เพื่อการศึกษาและสร้างผลงานทางวิชาการที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อันได้แก่ การเรียนรายวิชาหรือชุดวิชา การทำงานวิจัย การทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ หรือดุษฎีนิพนธ์ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ หรือดุษฎีนิพนธ์

ระยะเวลาการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มนับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรจนถึงภาคการศึกษาที่นักศึกษาสอบผ่านและดำเนินการครบถ้วนตามหลักสูตร

ข้อ ๑๐ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มีระยะเวลาการศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๑๑ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท มีระยะเวลาการศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

ข้อ ๑๒ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีระยะเวลาการศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๑๓ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก มีระยะเวลาการศึกษาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ไม่เกิน ๙ ปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท

(๒) ไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี

หมวด ๕

การสมัครและการรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๔ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาตรีหรือเทียบเท่าตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) หลักสูตรปริญญาโท

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่าตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๕ การรับเข้าศึกษา

การรับเข้าศึกษากระทำโดยวิธีการคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยกำหนด ใบสมัคร ระยะเวลาสมัคร หลักฐานประกอบและเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และประกาศเป็นคราว ๆ ไป

(๑) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นผู้กำหนดเงื่อนไข วิธีการ และจำนวนนักศึกษาที่จะรับในแต่ละสาขาวิชา โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

(๒) คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา อาจพิจารณารับบุคคลเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

(๓) การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์เมื่อผู้สมัครส่งหลักฐานการสมัครครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ ภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๖ การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

(๑) การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนดและประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

(๒) ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้วต้องเข้ารับการปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา เพื่อทำความเข้าใจวิธีการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

(๓) เมื่อมหาวิทยาลัยได้ขึ้นทะเบียนผู้ใดเป็นนักศึกษาแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติ และการมีลักษณะต้องห้ามของผู้นั้นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับผู้นั้นเข้าศึกษา โดยให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและการมีลักษณะต้องห้ามของผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ กรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ให้เสนอต่ออธิการบดีเพื่อขยายเวลาออกไปได้เป็นคราว ๆ ไป คราวละไม่เกิน ๖ เดือน

การได้มาซึ่งคณะกรรมการ หลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบ และการดำเนินงานของคณะกรรมการตาม (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

(๔) นักศึกษาต้องปฏิบัติตามวินัยนักศึกษิตามระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

การกำหนดโทษทางวินัย ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัย หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาลงโทษทางวินัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของมหาวิทยาลัย

หมวด ๖

ประเภทของนักศึกษา

ข้อ ๑๗ ประเภทของนักศึกษา แบ่งออกเป็น

(๑) “นักศึกษาสามัญ” หมายความว่า บุคคลที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) “นักศึกษาทดลองเรียน” หมายความว่า บุคคลที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษาตามเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งเมื่อผ่านการประเมินผลหรือครบเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชาแล้วจึงจะรับเข้า เป็นนักศึกษาสามัญตามหลักสูตรในสาขาวิชานั้น ๆ ทั้งนี้ให้นับระยะเวลาการทดลองเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาในการศึกษาตามหลักสูตร

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย อาจพิจารณารับบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยมิได้รับประกาศนียบัตรหรือปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งจากมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

- (๑) ผู้เข้าร่วมศึกษา
- (๒) นักศึกษาเรียนข้ามมหาวิทยาลัย
- (๓) ผู้เข้าศึกษาอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยอนุมัติ

หมวด ๗

การลงทะเบียน

ข้อ ๑๙ นักศึกษาใหม่ต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่สมัครเข้าศึกษา มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิการเข้าเป็นนักศึกษา ยกเว้นกรณีมีความจำเป็นและได้รับการผ่อนผันจากมหาวิทยาลัยให้ลาพักการศึกษาได้ ทั้งนี้ไม่เกินหนึ่งปีการศึกษา

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเรียน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

- (๑) การลงทะเบียนเรียนโดยนับหน่วยกิตและคิดค่าคะแนน
- (๒) การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๒๑ นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนติดต่อกันทุกภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาใด ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๒ นักศึกษาต้องลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากลงทะเบียนเกินระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดนักศึกษาต้องลาพักการศึกษา

ข้อ ๒๓ กรณีมีความจำเป็นเมื่อคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักศึกษา คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา อาจกำหนดให้นักศึกษาผู้นั้นเรียนรายวิชาหรือชุดวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่ม

ข้อ ๒๔ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนครบตามหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องชำระค่าบำรุงการศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๕ การขอเพิ่มและการถอนรายวิชาหรือชุดวิชาเรียน ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๘

การโอน การเทียบผลการศึกษา และการเทียบประสบการณ์

ข้อ ๒๖ การโอนหน่วยกิตจากรายวิชา ชุดวิชา หรือวิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา เข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ข้อ ๒๗ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

ข้อ ๒๘ การเทียบผลการศึกษาและการเทียบประสบการณ์ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการเทียบผลการศึกษาและเทียบประสบการณ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ การเปลี่ยนสาขาวิชา หรือหลักสูตร หรือการเปลี่ยนระดับการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๙

การลาพักการศึกษา

ข้อ ๓๐ นักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษา ให้ยื่นคำร้องลาพักการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย เมื่อได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยแล้วจึงจะถือว่าการลาพักการศึกษานั้นมีผลสมบูรณ์

ข้อ ๓๑ นักศึกษาสามารถลาพักการศึกษาเป็นรายภาคการศึกษา แต่ทั้งนี้ไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ติดต่อกัน

กรณีที่นักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษาต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นคราว ๆ ไป

ข้อ ๓๒ การลาพักการศึกษาระหว่างภาคการศึกษาให้นับระยะเวลาการลาพักเป็นการลาพักการศึกษาเต็มภาคการศึกษา

ข้อ ๓๓ นักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษาระหว่างภาคการศึกษา ต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาภายในกำหนดเวลาของการถอนชุดวิชา และให้ถือว่าเป็นการถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้

ข้อ ๓๔ การยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาระหว่างภาคการศึกษา หากกระทำภายหลังจากกำหนดเวลาการถอนชุดวิชา ให้ถือว่าเป็นการขาดสอบชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้

ข้อ ๓๕ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าบำรุงการศึกษาเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ขอลาพักการศึกษา มิฉะนั้นมหาวิทยาลัยจะถอนสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๓๖ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต่อต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยก่อนวันเปิดภาคการศึกษาพร้อมชำระค่าบำรุงการศึกษาและค่าลงทะเบียนชุดวิชา

ข้อ ๓๗ ระยะเวลาที่ลาพักการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตร

หมวด ๑๐ การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๘ การประเมินผลการศึกษาและการสอบ

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ประเมินผลการศึกษาจากผลงานที่มอบหมายให้ทำ การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา และการเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หรือประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนี้

(ก) การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา เป็นการสอบประจำภาคการศึกษา เพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้ในชุดวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการวัดผลการศึกษาโดยวิธีอื่น โดยนักศึกษาจะต้องสอบชุดวิชาทุกชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ เว้นแต่ชุดวิชานั้นได้ถอนอย่างถูกต้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หรือประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงจะต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ส่งเสริมภาวะผู้นำ รวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ ในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาหรือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) หลักสูตรปริญญาโท

แผน ก แบบ ก ๑ และ แบบ ก ๒ ประเมินผลการศึกษาจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หรือประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนี้

(ก) การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา เป็นการสอบประจำภาคการศึกษา เพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้ในชุดวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการวัดผลการศึกษาโดยวิธีอื่น โดยนักศึกษาจะต้องสอบชุดวิชาทุกชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ เว้นแต่ชุดวิชานั้นได้ถอนอย่างถูกต้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๔ คน ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และให้ถือว่าสอบผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ไม่เกิน ๒ ครั้ง

(ค) การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทจะต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ และบุคลิกภาพที่เหมาะสม ส่งเสริมภาวะผู้นำ รวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ ในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาหรือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

แผน ข ประเมินผลการศึกษาจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา การสอบ ประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) และการศึกษาค้นคว้าอิสระ รวมทั้ง การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หรือประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนี้

(ก) การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา เป็นการสอบประจำภาคการศึกษา เพื่อวัดว่านักศึกษามี ความรู้ในชุดวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการวัดผลการศึกษาโดยวิธีอื่น โดยนักศึกษาจะต้องสอบชุดวิชาทุก ชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ เว้นแต่ชุดวิชานั้นได้ถอนอย่างถูกต้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียนและการสอบ ปากเปล่า หรือเป็นการสอบข้อเขียนอย่างเดียว สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ข เพื่อวัดความสามารถใน การบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้วของนักศึกษา โดยนักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้ เมื่อสอบผ่านชุดวิชาครบตามหลักสูตรหรือกำลังศึกษาชุดวิชาในภาคการศึกษาสุดท้าย และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำ กว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน การสอบให้สอบข้อเขียนเป็นหลัก ส่วนการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การสอบประมวลความรู้ภาคข้อเขียนประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ภาคทฤษฎีและภาคประยุกต์ โดยมีระยะเวลาในการสอบรวมกันไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง กระทำโดย คณะกรรมการสอบประมวลความรู้แยกตามหลักสูตรหรือแขนงวิชา จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๕ คนที่ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชา นักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้ไม่เกิน ๒ ครั้ง

(ค) การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นการสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจใน การศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ข ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การ ทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ กระทำโดย คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวนไม่เกิน ๒ คน ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นผู้ พิจารณาแต่งตั้ง และให้ถือว่าสอบผ่าน การศึกษาค้นคว้าอิสระ เมื่อคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระทั้งคณะมีมติเป็นเอกฉันท์ให้สอบผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบการศึกษาค้นคว้า อิสระไม่เกิน ๒ ครั้ง

(ง) การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต เป็น กิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทจะต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ส่งเสริมภาวะผู้นำ รวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ ในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาหรือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก

ประเมินผลจากการมีผลสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) การสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์ การสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ และการเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนี้

(ก) การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา เป็นการสอบประจำภาคการศึกษา เพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้ในชุดวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการวัดผลการศึกษาโดยวิธีอื่น โดยนักศึกษาจะต้องสอบชุดวิชาทุกชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ เว้นแต่ชุดวิชานั้นได้ถอนอย่างถูกต้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า หรือเป็นการสอบข้อเขียนอย่างเดียว สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกเพื่อประเมินความรู้ความสามารถของนักศึกษาในทฤษฎีพื้นฐานและระเบียบวิธีวิจัยเพื่อวัดศักยภาพในการเป็นผู้มีสิทธิเสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๓ คน โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา นักศึกษามีสิทธิสอบวัดคุณสมบัติไม่เกิน ๒ ครั้ง

(ค) การสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการดุษฎีนิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และเมื่อมหาวิทยาลัยได้อนุมัติโครงการดุษฎีนิพนธ์แล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงการดุษฎีนิพนธ์ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อนจึงจะดำเนินการได้

(ง) การสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ กระทำโดยคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๕ คน ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และให้ถือว่าสอบผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ไม่เกิน ๒ ครั้ง

กรณีที่มีความจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์มากกว่า ๕ คน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

(จ) การเข้าสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิตหรือสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิต เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกจะต้องเข้ารับการสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ส่งเสริมภาวะผู้นำ รวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ ในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาหรือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๓๙ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละชุดวิชา ให้กระทำเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายและค่าคะแนนต่อหน่วยกิต ดังนี้

อักษรระดับคะแนน	ความหมาย	คะแนนต่อหน่วยกิต
A	ผลการประเมินชั้นดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐
B+	ผลการประเมินชั้นดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ผลการประเมินชั้นดี (Good)	๓.๐
C+	ผลการประเมินชั้นค่อนข้างดี (Fairly Good)	๒.๕
C	ผลการประเมินชั้นพอใช้ (Fair)	๒.๐
D	ผลการประเมินชั้นอ่อน (Poor)	๑.๐
F	ผลการประเมินชั้นตก (Failed)	๐

นักศึกษาที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน ถือว่าสอบไม่ผ่านต้องลงทะเบียนเรียนชุดวิชานั้นใหม่

ข้อ ๔๐ ผลการศึกษา อาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์อื่น ดังนี้

P (Passed)	สอบผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน
U (Unsatisfactory)	สอบไม่ผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน
I (Incomplete)	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้ดำเนินการครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
IP (In Progress)	ผลการประเมินความก้าวหน้าตามจำนวนหน่วยกิตที่ได้รับการประเมินในภาคการศึกษานั้น
W (Withdrawn)	การยกเลิก ใช้ในกรณีที่นักศึกษาขอถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
N (Not Graded and Credited)	ไม่นับคะแนน
SP (Suspended)	ผลสอบของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกระดับคะแนนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา

ข้อ ๔๑ การนับจำนวนหน่วยกิตและคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากทุกชุดวิชา
ที่มีค่าคะแนน และให้กระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค

กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อยกระดับคะแนน ให้บันทึกผลคะแนนในภาคการศึกษาหลังสุด
ตามที่เป็นจริง ส่วนผลการสอบเดิมจะบันทึกเป็น N หรือ SP

ข้อ ๔๒ การสอบดุลยภูมิจากกำหนดการประเมินผลเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน
Outstanding	ผ่านระดับยอดเยี่ยม
Very Good	ผ่านระดับดีมาก
Good	ผ่านระดับดี
Unacceptable	ไม่ผ่าน

นักศึกษาที่ได้ผลการประเมิน Unacceptable (ไม่ผ่าน) ต้องสอบดุลยภูมิจากใหม่

ข้อ ๔๓ ในกรณีนักศึกษาทำการทุจริตในการสอบ ให้ดำเนินการตามที่ระเบียบมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๔๔ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดการประเมินผลการศึกษาอย่างอื่นเพิ่มเติมในแต่ละหลักสูตรก็ได้

หมวด ๑๑

วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ การสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ และดุลยภูมิจาก

ข้อ ๔๕ ภาษาที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และดุลยภูมิจาก ให้ใช้ภาษาไทย
การใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นในการเขียนวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และดุลยภูมิจาก
ต้องผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

ข้อ ๔๖ ข้อกำหนดและขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์

หลักสูตรปริญญาโท แผน ก กำหนดให้นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นผลงานจากการศึกษาวิจัย ในหัวข้อ
ใด ๆ ที่นักศึกษาสนใจซึ่งมีความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย สามารถนำไปใช้อ้างอิงและประยุกต์ใช้
ในการปฏิบัติและการวิจัยต่อไปได้

การทำวิทยานิพนธ์ มีขั้นตอนดังนี้ คือ การลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ การจัดทำและเสนอโครงร่าง
วิทยานิพนธ์ การพิจารณาและอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์ การทำวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์
การเขียนวิทยานิพนธ์ การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ และการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์

(๑) การลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์

(ก) นักศึกษาจะลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อลงทะเบียนเรียนชุดวิชาครบตามหลักสูตรหรือตามที่สาขาวิชากำหนด

(ข) นักศึกษาต้องลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องโดยลงทะเบียนได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ ๒ หน่วยกิต เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาให้ลงทะเบียนเกินกว่า ๒ หน่วยกิต

(ค) นักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ครบจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรแล้ว จะต้องลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษามหาวิทยาลัยทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสอบผ่านการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

(ง) เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์แล้ว ต้องจัดทำและเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย เมื่อโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้รับความเห็นชอบแล้ว นักศึกษาต้องเข้าสัมมนาเข้มตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(จ) นักศึกษาจัดทำโครงการวิทยานิพนธ์ เมื่อโครงการวิทยานิพนธ์ได้รับการพิจารณาและอนุมัติแล้ว มหาวิทยาลัยจะพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ฉ) เมื่อมหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์แล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงการวิทยานิพนธ์ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อนจึงจะดำเนินการได้

(ช) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์

(๒) ระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์

นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนด หากนักศึกษาใช้เวลาศึกษาเกินกว่าที่กำหนดจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาโดยอัตโนมัติ แต่สามารถขอผ่อนผันได้หากมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยนักศึกษายื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนขออนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย คราวละ ๑ ภาคการศึกษา ทั้งนี้ไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา

(๓) การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

(ก) การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความสามารถในการทำวิจัย โดยเฉพาะเรื่องที่ทำวิจัย ความสามารถในการนำเสนอผลงานทั้งในด้านการพูดและการเขียน ความรอบรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัย ความสามารถเชิงความรู้ ความเข้าใจ ความชัดเจน ตลอดจนบุคลิกภาพ และไหวพริบในการตอบคำถาม เป็นการสอบปากเปล่าที่เปิดให้บุคคลผู้สนใจเข้าร่วมฟังการสอบ โดยมีการตีตประกาศล่วงหน้าก่อนวันสอบ

(ข) การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๔ คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเป็นกรรมการ และอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการก็ได้

(๔) คุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ก) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

(๕) เงื่อนไขในการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

(ก) นักศึกษาสามารถสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตรและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน

(ข) นักศึกษาต้องเสนอวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อที่ได้รับความเห็นชอบขั้นสุดท้ายจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย เพื่อส่งให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์พิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วันก่อนวันสอบ

(ค) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต้องเข้าร่วมการสอบและประเมินผลวิทยานิพนธ์ทั้งหมด หากกรรมการสอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถดำเนินการสอบได้ให้ดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ใหม่ มิฉะนั้นถือว่าการสอบวิทยานิพนธ์เป็นโมฆะ และให้ถือว่าสอบผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก การแจ้งผลสอบวิทยานิพนธ์ให้แจ้งผ่านประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาภายใน ๓๐ วันหลังสอบ

กรณีที่มีเหตุสุดวิสัยทำให้ประธานกรรมการหรือกรรมการไม่อาจเข้าร่วมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ อาจจัดให้มีการจัดสอบวิทยานิพนธ์ผ่านเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ง) นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ ๒ ครั้ง กรณีที่สอบปกป้องวิทยานิพนธ์ครั้งแรกไม่ผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบใหม่อีก ๑ ครั้ง โดยยื่นคำร้องขอสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า ๓๐ วันนับจากวันสอบครั้งแรก

(จ) นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมบทความผลงานจากวิทยานิพนธ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ฉ) นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์ผ่านระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงานหรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ช) ผลงานวิทยานิพนธ์ แบบ ก ๑ ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(ซ) ผลงานวิทยานิพนธ์ แบบ ก ๒ ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

(ฅ) ลิขสิทธิ์ของวิทยานิพนธ์เป็นลิขสิทธิ์ร่วมของมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาโดยมีการทำความตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๔๗ ข้อกำหนดและขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าอิสระ

หลักสูตรปริญญาโท แผน ข กำหนดให้นักศึกษาต้องทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นผลงานจากการศึกษาวิจัยหรือศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาสนใจซึ่งมีความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยหรือตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้อ้างอิงและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหรือทำการวิจัยต่อไปได้

การศึกษาค้นคว้าอิสระมีขั้นตอนดังนี้ คือ การลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ การจัดทำและเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ เมื่อได้รับการอนุมัติโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระแล้วทำการวิจัยหรือศึกษาตามโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ การเขียนการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสอบปากเปล่าการศึกษาค้นคว้าอิสระ การส่งเล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ และผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

(๑) การลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(ก) นักศึกษาจะลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้เมื่อลงทะเบียนเรียนชุดวิชาครบตามหลักสูตรหรือตามที่สาขาวิชากำหนด

(ข) นักศึกษาสามารถลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระพร้อมกับการสอบประมวลความรู้ในภาคการศึกษาเดียวกัน

(ค) นักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระครบหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตรและสอบผ่านการสอบประมวลความรู้แล้ว ต้องลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสอบผ่านการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระและส่งเล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์

(ง) เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการศึกษาขั้นคว่ำอิสระแล้ว ต้องจัดทำและเสนอโครงร่างการศึกษาขั้นคว่ำอิสระต่อมหาวิทยาลัย เมื่อโครงร่างการศึกษาขั้นคว่ำอิสระได้รับการอนุมัติแล้ว นักศึกษาต้องเข้าสัมมนาเข้มตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(จ) คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาจะพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาขั้นคว่ำอิสระให้นักศึกษาเมื่อโครงร่างการศึกษาขั้นคว่ำอิสระได้รับการอนุมัติ

(ฉ) เมื่อโครงร่างการศึกษาขั้นคว่ำอิสระได้รับการอนุมัติแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงร่างการศึกษาขั้นคว่ำอิสระ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาขั้นคว่ำอิสระ และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ก่อนจึงจะดำเนินการได้

(ช) อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาขั้นคว่ำอิสระเป็นผู้ประเมินความก้าวหน้าในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(๒) ระยะเวลาในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ

นักศึกษาต้องทำการศึกษาค้นคว้าอิสระให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ หากนักศึกษาใช้เวลาศึกษาเกินกว่าที่กำหนดจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาโดยอัตโนมัติ แต่สามารถขอผ่อนผันได้ หากมีเหตุผล และความจำเป็น อย่างยิ่ง โดยนักศึกษายื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนขออนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย คราวละ ๑ ภาคการศึกษา ทั้งนี้ไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา

(๓) การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(ก) การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความสามารถในการทำวิจัยหรือศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาสนใจ ซึ่งมีความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยหรือตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้อ้างอิงและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหรือทำการวิจัยต่อไปได้ โดยเฉพาะเรื่องที่นักศึกษาทำวิจัยหรือเรื่องที่ศึกษาความสามารถในการนำเสนอผลงานทั้งในด้านการพูดและการเขียน ความรอบรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำการวิจัยหรือเรื่องที่ศึกษา ความสามารถเชิงความรู้ ความเข้าใจ ความชัดเจน ตลอดจนปฏิภาณและไหวพริบในการตอบคำถาม เป็นการสอบปากเปล่าที่เปิดให้บุคคลผู้สนใจเข้าร่วมฟังการสอบโดยมีการติดประกาศล่วงหน้าก่อนวันสอบ

(ข) การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ กระทำโดยคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายในหรือภายนอกสาขาวิชาหรือผู้ทรงคุณวุฒินอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการ

(๔) คุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการของคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(ก) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา

เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา ทราบ

(๕) เงื่อนไขในการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(ก) นักศึกษาสามารถสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตรและ ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน

(ข) นักศึกษาต้องเสนอการศึกษาค้นคว้าอิสระและบทคัดย่อที่ได้รับการเห็นชอบ ขั้นสุดท้ายจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อมหาวิทยาลัย เพื่อส่งให้คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วันก่อนวันสอบ

(ค) คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเข้าร่วมการสอบและประเมินผลการศึกษาค้นคว้าอิสระทั้งหมด หากกรรมการสอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถดำเนินการสอบได้ให้ดำเนินการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระใหม่ มิฉะนั้นถือว่าการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นโมฆะ และถือว่าผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระโดยประเมินจากคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ การแจ้งผลสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระแจ้งผ่านประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ภายใน ๓๐ วันหลังสอบ

(ง) นักศึกษามีสิทธิสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ๒ ครั้ง กรณีที่สอบการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งแรก ไม่ผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบใหม่อีกครั้งหนึ่งโดยยื่นคำร้องขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๓๐ วันนับจากวันสอบครั้งแรก

(จ) นักศึกษาต้องส่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ฉ) นักศึกษาต้องส่งการศึกษาค้นคว้าอิสระผ่านระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงานหรือการ ซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ช) ผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

(ซ) ลิขสิทธิ์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นลิขสิทธิ์ร่วมของมหาวิทยาลัยกับนักศึกษา โดยมีการทำความเข้าใจกันเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๔๘ ข้อกำหนดและขั้นตอนการสอบประมวลความรู้

หลักสูตรปริญญาโท แผน ข กำหนดให้นักศึกษาต้องสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า หรือเป็นการสอบข้อเขียนอย่างเดียว ในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อวัดความสามารถในการบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้ว ของนักศึกษา

(๑) การลงทะเบียนสอบประมวลความรู้

นักศึกษาจะลงทะเบียนเพื่อสอบประมวลความรู้ได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาครบตามหลักสูตร หรือ กำลังศึกษาชุดวิชาในภาคการศึกษาสุดท้ายหรือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้วแต่กรณี และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน

(๒) การสอบประมวลความรู้

การสอบประมวลความรู้ให้สอบข้อเขียนเป็นหลัก ประกอบด้วยข้อสอบ ๒ ภาค คือ ภาคทฤษฎีและภาคประยุกต์ ส่วนการสอบปากเปล่าให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

(ก) การสอบประมวลความรู้ กระทำโดยคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง คณะกรรมการการสอบประมวลความรู้แยกตามหลักสูตรหรือแขนงวิชา จำนวนคณะละไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๕ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ๒ - ๔ คน

คณะกรรมการการสอบประมวลความรู้มีวาระการทำงานที่ ๑ ปี แต่อาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้

(ข) คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) เงื่อนไขในการสอบประมวลความรู้

(ก) นักศึกษาสามารถลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระพร้อมกับการสอบประมวลความรู้ในภาคการศึกษาเดียวกัน

(ข) การสอบประมวลความรู้ภาคข้อเขียน ประกอบด้วยข้อสอบ ๒ ภาค คือ ภาคทฤษฎี และภาคประยุกต์ โดยมีระยะเวลาในการสอบรวมกันไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

(ค) นักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้ ๒ ครั้ง กรณีที่สอบประมวลความรู้ไม่ผ่านภาคทฤษฎีหรือภาคประยุกต์ในครั้งแรก นักศึกษามีสิทธิสอบภาคทฤษฎีหรือภาคประยุกต์ใหม่อีก ๑ ครั้ง โดยยื่นคำร้องขอสอบประมวลความรู้ต่อมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

ข้อ ๔๙ ข้อกำหนดและขั้นตอนการสอบวัดคุณสมบัติ

หลักสูตรปริญญาเอก นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) ซึ่งเป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า หรือสอบข้อเขียนอย่างเดียวเพื่อวัดความรู้พื้นฐาน ทักษะเชิงวิเคราะห์ และศักยภาพของนักศึกษาในการทำงานวิจัยเพื่อแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษามีสติเสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์

(๑) การลงทะเบียนสอบวัดคุณสมบัติ

นักศึกษาจะลงทะเบียนเพื่อสอบวัดคุณสมบัติได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาที่กำหนดให้ศึกษาในหลักสูตรหรือได้รับการอนุมัติจากสาขาวิชา

(๒) การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

การสอบวัดคุณสมบัติมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน ทักษะเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาและศักยภาพของนักศึกษาในการทำงานวิจัยเพื่อแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษามีสติเสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์

(ก) การสอบวัดคุณสมบัติ กระทำโดยคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๓ คน ประกอบด้วย อาจารย์บัณฑิตศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกเป็นประธานกรรมการ อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นกรรมการ และอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการก็ได้

คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ มีวาระการทำงานที่ ๑ ปี แต่อาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้

(ข) คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและเป็นผู้ได้รับปริญญาเอกในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) เงื่อนไขในการสอบวัดคุณสมบัติ

(ก) การสอบวัดคุณสมบัติภาคข้อเขียน ประกอบด้วยข้อสอบ ๒ ส่วน คือ การวัดทฤษฎีพื้นฐานและการวัดระเบียบวิธีวิจัย โดยมีระยะเวลาในการสอบรวมกันไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

(ข) นักศึกษามีสติสอบวัดคุณสมบัติ ๒ ครั้ง กรณีที่สอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านการวัดทฤษฎีพื้นฐานหรือการวัดระเบียบวิธีวิจัยในครั้งแรก นักศึกษามีสติสอบวัดทฤษฎีพื้นฐานหรือสอบวัดระเบียบวิธีวิจัยใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยยื่นคำร้องขอสอบวัดคุณสมบัติต่อมหาวิทยาลัยหลังจากการสอบครั้งแรกภายในภาคการศึกษาถัดไป

(ค) การสอบปากเปล่าเพื่อวัดความรู้พื้นฐาน ทักษะเชิงวิเคราะห์ และศักยภาพของนักศึกษา ในการทำงานวิจัย เพื่อแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษามีสติเสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือตามที่คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชากำหนด

ข้อ ๕๐ ข้อกำหนดและขั้นตอนการทำดุษฎีนิพนธ์

หลักสูตรปริญญาเอก นักศึกษาต้องทำดุษฎีนิพนธ์เป็นผลงานจากการศึกษาวิจัยหรือศึกษาในหัวเรื่องที่นักศึกษาสสนใจเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ หรือสามารถสร้างสรรค์จรจรใจความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญ กับ ศาสตร์อื่น ๆ อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย สามารถนำไปใช้อ้างอิงและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติและการวิจัยระดับสูงต่อไปได้

การทำดุษฎีนิพนธ์มีขั้นตอนดังนี้ คือ ต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเพื่อแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษาผู้มีสิทธิเสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์ การลงทะเบียนชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์ การจัดทำและเสนอหัวข้อพร้อมโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ การพิจารณาและอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ การจัดทำและเสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์ การพิจารณาและอนุมัติโครงการดุษฎีนิพนธ์ การทำวิจัยตามโครงการดุษฎีนิพนธ์ การเขียนดุษฎีนิพนธ์ การสอบปากเปล่าดุษฎีนิพนธ์ การส่งเล่มดุษฎีนิพนธ์ และการตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ผลงานดุษฎีนิพนธ์

(๑) การลงทะเบียนชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์

(ก) นักศึกษาจะลงทะเบียนชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์ได้เมื่อสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

(ข) นักศึกษาต้องลงทะเบียนชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์อย่างต่อเนื่อง โดยลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ ๑๒ หน่วยกิต

(ค) เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนเรียนชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์แล้ว ต้องจัดทำและเสนอหัวข้อพร้อมโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย การอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์และการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ให้เป็นไปตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด เมื่อหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ได้รับการอนุมัติแล้ว นักศึกษาต้องเข้าสัมมนาเข้มตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) การสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์

(ก) เมื่อหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ได้รับการอนุมัติแล้ว นักศึกษาต้องจัดทำและเสนอโครงการ ดุษฎีนิพนธ์ การพิจารณาและให้ความเห็นชอบโครงการดุษฎีนิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบโครงการ ดุษฎีนิพนธ์ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๕ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาเอกหรือกรรมการหลักสูตรปริญญาเอกเป็นประธานกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ร่วม จำนวน ๑-๒ คน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการ

กรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ร่วม มีจำนวน ๒ คน กำหนดให้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยหรือนอกสาขาวิชา จำนวน ๑ คน

(ข) คุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการของคณะกรรมการสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๓) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อคุณวุฒิไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อ คุณวุฒิ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

(ค) คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย เป็นผู้อนุมัติโครงการคุณวุฒิที่ผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบโครงการคุณวุฒิ

(ง) เมื่อมหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการคุณวุฒิแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงการคุณวุฒิ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อนจึงจะดำเนินการได้

(๓) การสอบปกป้องคุณวุฒิ

(ก) การสอบปกป้องคุณวุฒิ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความสามารถในการทำวิจัย โดยเฉพาะเรื่องที่ทำวิจัย ความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ความสามารถในการนำเสนอผลงาน ทั้งในด้านการพูด และการเขียน ความเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ความรอบรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเรื่องที่ทำวิจัย ความสามารถเชิงความรู้ ความเข้าใจ ความชัดเจน ตลอดจนปฏิภาณและไหวพริบในการตอบคำถาม เป็นการสอบปากเปล่าที่เปิดให้บุคคลผู้สนใจเข้าร่วมฟังการสอบโดยมีการติดประกาศล่วงหน้าก่อนวันสอบ

(ข) การสอบปกป้องคุณวุฒิ กระทำโดยคณะกรรมการสอบคุณวุฒิที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิร่วมเป็นกรรมการ และอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหรือภายในมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๓ คน

กรณีที่มีความจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคุณวุฒิมากกว่า ๕ คน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

(ค) คุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการของคณะกรรมการสอบดุขุฎีนิพนธ์

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อดุขุฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อดุขุฎีนิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

(๔) เงื่อนไขในการสอบปกป้องดุขุฎีนิพนธ์

(ก) นักศึกษาสามารถสอบปกป้องดุขุฎีนิพนธ์ได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตรและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน

(ข) นักศึกษาต้องเสนอดุขุฎีนิพนธ์และบทคัดย่อที่ได้รับความเห็นชอบขั้นสุดท้ายจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุขุฎีนิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย เพื่อส่งให้คณะกรรมการสอบดุขุฎีนิพนธ์พิจารณาล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๓๐ วันก่อนวันสอบ

(ค) คณะกรรมการสอบดุขุฎีนิพนธ์ ต้องเข้าร่วมการสอบและประเมินผลดุขุฎีนิพนธ์ทั้งหมด หากกรรมการสอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถดำเนินการสอบได้ ให้ดำเนินการสอบดุขุฎีนิพนธ์ใหม่ มิฉะนั้นถือว่าการสอบดุขุฎีนิพนธ์เป็นโมฆะ และให้ถือว่าสอบผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบดุขุฎีนิพนธ์ โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก การแจ้งผลสอบดุขุฎีนิพนธ์ให้แจ้งผ่านประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ภายใน ๓๐ วันหลังสอบ

กรณีที่มีเหตุสุดวิสัยทำให้ประธานกรรมการหรือกรรมการไม่อาจเข้าร่วมการสอบ ดุขุฎีนิพนธ์ได้ อาจมีการจัดสอบดุขุฎีนิพนธ์ผ่านเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ได้

(ง) นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องดุขุฎีนิพนธ์ ๒ ครั้ง กรณีที่สอบปกป้องดุขุฎีนิพนธ์ครั้งแรกไม่ผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบใหม่อีกครั้งหนึ่งโดยยื่นคำร้องขอสอบปกป้องดุขุฎีนิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย ในเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วันนับจากวันสอบครั้งแรก

(จ) นักศึกษาต้องส่งเล่มดุขุฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมบทความผลงานจากดุขุฎีนิพนธ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ฉ) นักศึกษาต้องส่งดุขุฎีนิพนธ์ผ่านระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงานหรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(ข) ลิขสิทธิ์ของดุษฎีนิพนธ์เป็นลิขสิทธิ์ร่วมของมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาโดยมีการทำความตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร

หมวด ๑๒

การควบคุมมาตรฐานการศึกษา

ข้อ ๕๑ การประกันคุณภาพการศึกษา ทุกหลักสูตรต้องกำหนดระบบและวิธีการประกันคุณภาพของหลักสูตร ประกอบด้วย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

โครงสร้าง อำนาจหน้าที่และแนวปฏิบัติใด ๆ อันจะนำไปสู่วิธีการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๕๒ อาจารย์บัณฑิตศึกษา

อาจารย์บัณฑิตศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยให้ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

(๑) อาจารย์บัณฑิตศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(ก) ประเภทผู้สอน หมายถึง อาจารย์บัณฑิตศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

(ข) ประเภทอาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ หมายถึง อาจารย์บัณฑิตศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและควบคุมการทำดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ รวมถึงทำหน้าที่ในการเป็นกรรมการ หรือประธานกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(๒) อาจารย์บัณฑิตศึกษา แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

(ก) อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา หมายถึง อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่หลักด้านการสอนและวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในสาขาที่หลักสูตรเปิดสอน

(ข) อาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีชื่ออาจารย์ประจำสาขาวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอน

(ค) อาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ) หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ไม่อยู่ในสายวิชาการ หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

เงื่อนไข คุณสมบัติ และเกณฑ์การแต่งตั้งอาจารย์บัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๕๓ มหาวิทยาลัยจัดกลุ่มอาจารย์บัณฑิตศึกษาตามระดับของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย ๕ คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ให้มหาวิทยาลัยเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาหรือชุดวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาหรือชุดวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือชุดวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ง) อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา และการศึกษด้วยตนเอง

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย ๕ คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัยหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ให้มหาวิทยาลัยเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาหรือชุดวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาหรือชุดวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือชุดวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ง) อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายถึง อาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา และการศึกษด้วยตนเอง

(๓) หลักสูตรปริญญาโท

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย ๓ คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นสหวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ให้มหาวิทยาลัยเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การศึกษาด้วยตนเอง และการสอบประเมินผลความรู้แก่นักศึกษา

(ง) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(จ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ฉ) ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกมหาวิทยาลัย มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

(ช) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ซ) อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ฅ) อาจารย์ผู้สอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายในหรือภายนอกสาขาวิชาหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโท หรือ เทียบเท่า ที่มี ตำแหน่ง รอง ศาสตราจารย์ และมี ผลงาน ทาง วิชาการ ที่ ไม่ ใ ช้ ส่วน หนึ่ง ของ การ ศึกษา เพื่อ รับ ปริญญา และเป็น ผลงาน ทาง วิชาการ ที่ ได้ รับ การ เผย แพร่ ตาม หลัก เกณฑ์ ที่ กำหนด ในการ พิจารณา แต่งตั้ง ให้ บุคคล ดำรง ตำแหน่ง ทาง วิชาการ อย่าง น้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดย อย่าง น้อย ๑ รายการ ต้อง เป็น ผลงาน วิจัย

ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(ญ) อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรปริญญาโท ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาหรือชุดวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

อาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา ต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาหรือชุดวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือชุดวิชา

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย ๓ คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ให้มหาวิทยาลัยเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายถึง อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการศึกษด้วยตนเอง

(ง) อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(จ) อาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์หลัก

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสอบฯ วิทยานิพนธ์ ต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์ร่วม

(ฉ) ประธานกรรมการสอบฯ วิทยานิพนธ์ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกมหาวิทยาลัย มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

(ช) อาจารย์ผู้สอบฯ วิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์

(ซ) อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรปริญญาเอก ต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของชุดวิชาหรือรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อ อบรม ปริญญา และ เป็น ผลงาน ทาง วิชาการ ที่ ได้รับการ เผย แพร่ ตาม หลัก เกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีชุดวิชาหรือรายวิชาที่สอนไม่ใช่ชุดวิชาในหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

อาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา ต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาหรือชุดวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือชุดวิชา

ข้อ ๕๔ ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษา รวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษา รวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และดุษฎีนิพนธ์ ให้คิดสัดส่วนของนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์และหรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์ และหรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

หมวด ๑๓

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๕๕ การสำเร็จการศึกษา

มหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามระดับของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) สอบได้จำนวนชุดวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรและข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยและได้ผลการศึกษาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน

(ข) ผ่านการประเมินการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หรือประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนดในหลักสูตร

(๒) หลักสูตรปริญญาโท

(ก) แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(ข) แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษาชุดวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรและข้อกำหนดของ มหาวิทยาลัย โดยได้รับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน สอบวิทยานิพนธ์ผ่าน และส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

เมื่อนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทได้ดำเนินการจนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ครบถ้วนแล้ว แต่อยู่ในระหว่างการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการและนักศึกษาได้ใช้เวลาการศึกษาครบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาได้ โดยให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายการนี้

(ค) แผน ข ศึกษาชุดวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยได้รับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ตามที่สาขาวิชากำหนด สอบการศึกษาค้นคว้าอิสระผ่าน และส่งเล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด และการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก

(ก) มีผลสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(ข) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(ค) แบบ ๑.๑ และ ๑.๒ สอบดุขฎีนิพนธ์ผ่านและส่งเล่มดุขฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานดุขฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย ๒ เรื่อง

(ง) แบบ ๒.๑ และ ๒.๒ ศึกษาชุดวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยได้รับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน สอบดุขฎีนิพนธ์ผ่านและส่งเล่มดุขฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานดุขฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

เมื่อนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกได้ดำเนินการจนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ครบถ้วนแล้ว แต่อยู่ในระหว่างการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติและนักศึกษาได้ใช้เวลาการศึกษาครบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาได้ โดยให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายกรณี

ข้อ ๕๖ สภาวิชาการเป็นผู้ให้ความเห็นชอบการสำเร็จการศึกษา และให้ถือว่าวันที่สภาวิชาการให้ความเห็นชอบนั้นเป็นวันสำเร็จการศึกษา

หมวด ๑๔

การพ้นและการคืนสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๕๗ นักศึกษาจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกและได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ลาออก โดยมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก
- (๓) สำเร็จการศึกษา
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑๔
- (๕) ได้หน่วยกิตสะสมไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร ภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด แต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน
- (๖) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ หรือสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ หรือสอบประมวลความรู้ครั้งที่สองไม่ผ่าน
- (๗) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกสอบปกป้องดุขฎีนิพนธ์ หรือสอบวัดคุณสมบัติครั้งที่สองไม่ผ่าน
- (๘) วิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานจากวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท ไม่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) โดยนักศึกษาได้ใช้เวลาการศึกษาคบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว

(๙) คุชฎินิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานจากคุชฎินิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ไม่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด โดยนักศึกษาได้ใช้เวลาการศึกษาครบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว

(๑๐) ไม่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๑๑) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และมีโทษถึงขั้นให้พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

(๑๒) ปลอมเอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๘ การคืนสถานภาพนักศึกษา

(๑) นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ ๕๗ (๒) และ (๕) อาจขอสถานภาพการเป็นนักศึกษาคืนได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๒) ผู้ที่ถูกสั่งให้พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา หรือเคยถูกถอนสถานภาพการเป็นนักศึกษา อันเนื่องมาจากความประพฤติเสื่อมเสีย อันเนื่องจากการกระทำนั้นได้กระทำโดยมิได้มีเจตนากระทำความผิด หรือกระทำโดยประมาท และลู่แก่โทษในการกระทำ จะขอลับเข้าศึกษาใหม่ได้ หากสภาวิชาการเห็นสมควรให้เข้าศึกษา ทั้งนี้เมื่อพ้นกำหนด ๕ ปี นับตั้งแต่วันประกาศให้พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

หมวด ๑๕

การขอรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ข้อ ๕๙ การขอรับปริญญา

(๑) นักศึกษาผู้คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาให้ยื่นคำร้องแสดงความจำนงขอรับปริญญาต่อมหาวิทยาลัยล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วันก่อนวันสิ้นภาคการศึกษาสุดท้ายที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

(๒) นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อเพื่ออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(ก) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๕๕

(ข) ไม่มี ความประพฤติเสื่อมเสีย

(ค) ไม่มีพันธหนี้สินค้างชำระต่อมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๖

การอุทธรณ์

ข้อ ๖๐ เมื่อมหาวิทยาลัยพิจารณาและมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยในเรื่องใดแล้ว หากนักศึกษาไม่เห็นด้วยกับคำสั่งหรือคำวินิจฉัยนั้น ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อสภามหาวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งหรือคำวินิจฉัยแล้วแต่กรณี

หลักเกณฑ์และวิธีการอุดหนุน การพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดการอุดหนุนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัย
กำหนด

หมวด ๑๗

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๐ หรือศึกษาในหลักสูตรระดับ
บัณฑิตศึกษาที่พัฒนาหรือปรับปรุงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ใช้ข้อบังคับ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งระเบียบ
ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย มาใช้บังคับกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จนกว่าจะจบหลักสูตรหรือพ้น
สถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๖๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบคุชฎินิพนธ์ ตามข้อ ๖๑ กรณีแต่งตั้งเพิ่มเติม อาจแต่งตั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหรือภายในมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อย
กว่า ๓ คน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

องค์การ อินทร์มพรรย์

(รองศาสตราจารย์ ดร.องค์การ อินทร์มพรรย์)

นายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

หมายเหตุ : เหตุผลที่ออกข้อบังคับฉบับนี้ คือ เนื่องจากข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้บังคับใช้มาระยะหนึ่ง ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ
บัณฑิตศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาใหม่ ดังนั้น
เพื่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับ
ฉบับนี้

สำเนา